Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта www.gazeta.bsu.by

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

30 чэрвеня 2017 года, № 11 (2179)

ПАДЗЕЯ

Паразуменне з Амерыкай

На міжнароднай выставе-канферэнцыі ў галіне высокіх тэхналогій «eMerge Americas», якая праходзіла з 12 па 13 чэрвеня ў Маямі (ЗША), была прадстаўлена прадукцыя БДУ, а таксама падпісаны пагадненні аб міжуніверсітэцкім супрацоўніцтве.

Падпісанне мемарандума аб узаемаразуменні паміж Беларускім дзяржаўным універсітэтам і Паўднёва-ўсходнім універсітэтам Нова (Nova Southeastern University)

Больш за 10 навукова-тэхнічных распрацовак БДУ ўвайшлі ў Нацыянальную экспазіцыю Беларусі, якая была адной з самых маштабных на выставе. На калектыўным стэндзе прэзентаваліся больш за 80 высокатэхналагічных экспанатаў Мінадукацыі, НАН Беларусі, Парку высокіх тэхналогій.

На стэндзе БДУ дэманстраваліся інавацыі ў галіне касмічных тэхналогій, аховы здароўя, нанатэхналогій і матэрыялаў. Таксама ў рамках выставы рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка выступіў з дакладам пра кірункі дзейнасці Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Былі наведаны пасяджэнне саміту электроннага ўрада на «eMerge Americas», а таксама стэнды высокатэхналагічных кампаній, якія працуюць у галіне аўтаматызацыі дакументазвароту ў адукацыі.

У гісторыі беларуска-амерыканскіх адносін айчынныя распрацоўкі ў галіне высокіх тэхналогій упершыню прадстаўлены на выставе-канферэнцыі ў ЗША. Беларуская дэлегацыя на чале са старшынёй ДКНТ Аляксандрам Шумілiным правяла сустрэчы з віцэ-старшынёй асацыяцыі каледжаў і ўніверсітэтаў ЗША, рэктарамі ўніверсітэтаў Маямі, Нова Саўзерн і Фларыды па пытаннях усталявання двухбаковых адносін, правядзення сумесных мерапрыемстваў, узаемнага трансферу тэхналогій.

У выніку перамоваў паміж БДУ і ***кампаніяй Adelphi Technology Inc. (ЗША)*** падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве, якое прадугледжвае выкананне сумесных навукова-даследчых праектаў. Таксама рэктарам Сяргеем Абламейкам і рэктарам Ральфам Роджэрсам падпісаны мемарандум аб узаемаразуменні паміж Беларускім дзяржаўным універсітэтам і ***Паўднёва-ўсходнім універсітэтам Нова*** *(Nova Southeastern University)*. Акрамя таго, падпісаны мемарандум аб супрацоўніцтве паміж *лабараторыяй кампаноўкі электронных схем* ***Універсітэта Нью-Ёрка ў Бафала*** і даследчай групай па механатэрмадынаміцы і трыбафатыцы БДУ.

Дэлегацыя Беларусі на міжнароднай выставе-канферэнцыі ў галіне высокіх тэхналогій «eMerge Americas»

Выстава «eMerge Americas» з'яўляецца ўнікальным для ЗША міжнародным мерапрыемствам у сферы высокіх тэхналогій. Яно накіравана на прыцягненне і аб'яднанне інвестараў, прадпрымальнікаў і інаватараў амерыканскага кантынента і Еўропы з мэтай абмеркавання перадавых тэхналогій.

Канферэнцыя праводзілася ў чацвёрты раз пад лозунгам «Брама на амерыканскі кантынент». Больш за 125 стартапаў былі адабраны для ўдзелу ў выставе Startup Showcase у гэтым годзе.

Сяргей ШАФАЛОВІЧ

У нумары:

ПРЫЁМНАЯ КАМПАНІЯ 2017 ГОДА: РЫХТУЕМСЯ ДА ПАСТУПЛЕННЯ
Колькі чакаецца абітурыентаў, які план прыёму сёлета, растлумачыў адказны сакратар прыёмнай кампаніі Вячаслаў МАЛАФЕЕЎ
Стар. 2

ПРАЗ ПАРАДНЫ ЎВАХОД
Балі выпускнікоў прайшлі ў БДУ 26 і 27 чэрвеня
Стар. 4

Весткі з рэктарата

БДУ упершыню ўвайшоў у найстарэйшы і адзін з самых прэстыжных сусветных рэйтынгаў – ***Шанхайскі прадметны рэйтынг універсітэтаў ARWU 2017 года па фізіцы*** і заняў месца ў групе 401–500. Раней ні адзін беларускі ўніверсітэт не ўваходзіў у лік універсітэтаў, што ранжыруюцца Шанхайскім рэйтынгам.

ТРЫ ДАМОВЫ аб навукова-адукацыйным супрацоўніцтве падпісаны паміж БДУ і ўніверсітэтамі Кітая 26 чэрвеня падчас працы Форуму рэктараў універсітэтаў Беларусі і КНР. Так, БДУ і Хэнанскі ўніверсітэт будуць рэалізоўваць сумесную праграму бакалаўрскай падрыхтоўкі па спецыяльнасці «Журналістыка міжнародная». Акрамя таго, абедзве ВНУ створаць сумесную магістратуру па сістэме «1+1» па кірунках: журналістыка, філалогія, інфарматыка, эканоміка.

Яшчэ адзін дакумент падпісаны паміж БДУ і Пекінскім універсітэтам замежных моў.

ПАДЗЯКА Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь абвешчана выпускніку эканамічнага факультэта БДУ Уладу Макарэвічу. Акрамя яго, граматамі Міністэрства адукацыі нашай краіны адзначаны: Аляксандр Федаровіч (юрыдычны факультэт), Тамара Шаверда (ФФСН) і Вольга Людчык (ФРКТ). Гэтых узнагарод выпускнікі БДУ ганараваны за выдатныя поспехі ў вучобе, прыкладныя паводзіны, высокія паказчыкі ў навуковай і грамадскай дзейнасці ВНУ.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Каб скарыстацца мультымедыйным кантэнтам газеты:

МУЛЬТЫМЕДЫЙНЫ КАНТЭНТ

1. *Загрузіце на смартфон прыкладанне* ***Aurasma***
2. *Падпішыцеся на канал* ***#bsuby***
3. *Навядзіце камеру на выяву з пазнакай*

З ПЕРШЫХ КРЫНІЦ

Прыёмная кампанія 2017 года: рыхтуемся да паступлення

Калі школьныя выпускныя вечары скончаныя, варта чакаць наплыву абітурыентаў у Белдзяржуніверсітэт. Ужо праходзяць этапы цэнтралізаванага тэсціравання, прыёмная кампанія вось-вось пачнецца. Пра тое, колькі чакаецца абітурыентаў, які план прыёму сёлета і чым ён адрозніваецца ад папярэдняга, растлумачыў дэкан факультэта даўніверсітэцкай адукацыі, адказны сакратар прыёмнай кампаніі Вячаслаў МАЛАФЕЕЎ.

Вячаслаў Малафееў

Цэнтралізаванае тэсціраванне

Каб для будучых студэнтаў здача тэстаў прайшла ў камфортных умовах, задзейнічана больш за 600 выкладчыкаў і супрацоўнікаў у якасці арганізатараў правядзення тэсціравання. На праходжанне ЦТ у БДУ запісаліся 17 594 абітурыенты, гэта на 24 % больш, чым летась. Такі рост выкліканы тым, што абітурыенты выкарыстоўваюць навізну гэтага года – магчымасць здаць 4 тэсты. Адпаведна па краіне каля 40 % тых, хто паступае, зарэгістраваліся на 4 прадметы. «Але калі паглядзім на лічбы тых, хто не з'явіўся на працягу гэтых 4 дзён, то ўбачым, што колькасць нез'яўленняў таксама мае пэўныя паказчыкі, – кажа Вячаслаў Міхайлавіч. – Напрыклад, у параўнанні з мінулым годам на беларускую мову не з'явілася абітурыентаў у два разы больш. Хутчэй за ўсё нез'яўленні можна растлумачыць тым, што частка абітурыентаў да бягучага моманту адмовілася ад ідэі здаваць чацвёрты тэст і свае сілы сканцэнтравала на падрыхтоўцы трох прадметаў». Да таго ж размяшчэнне карпусоў нашага ўніверсітэта паблізу ад аўта- і чыгуначнага вакзалаў зручнае для іншагародніх выпускнікоў.

Асаблівасці плана прыёму

Змены ў плане прыёму залежалі ад магчымасцяў факультэтаў і ад папулярнасці спецыяльнасцяў у абітурыентаў, улічваліся вынікі прыёму мінулага года і рэкамендацыі Міністэрства адукацыі. План прыёму сёлета паменшаны на 177 месцаў у параўнанні з мінулым годам.

План прыёму на дзённае аддзяленне: 2164 месцы на бюджэтную форму і 1913 на платную. Тут змены наступныя:

– на бюджэтнай форме навучання скарочана 38 месцаў. Пад скарачэнне патрапілі больш за ўсё гуманітарныя і сацыяльна-эканамічныя факультэты (37 месцаў) і толькі адно месца скарацілі на прыродазнаўчанавуковых спецыяльнасцях. У большай ступені памяншэнне закранула Інстытут журналістыкі – 11 месцаў і юрыдычны факультэт – 10 месцаў. У выніку выйшлі на такую прапорцыю ў размеркаванні планавых месцаў: на дзённай бюджэтнай форме 66 % – гэта прыродазнаўчанавуковыя спецыяльнасці і 34 % – гуманітарныя і сацыяльна-эканамічныя.

– на платнай форме навучання скарочана 83 месцы. Тут адбылося наступнае зрушэнне: на прыродазнаўчанавуковыя спецыяльнасці дададзена 40 месцаў, а на гуманітарных і сацыяльна-эканамічных спецыяльнасцях скарочана 123 месцы. Тут самае вялікае памяншэнне на ІБМТ – 57 месцаў, ФМА – 23, эканамічным факультэце – 19, ДІКСТ – 18. Калі казаць пра суадносіны паміж прыродазнаўчанавуковымі спецыяльнасцямі і гуманітарнымі, сацыяльна-эканамічнымі спецыяльнасцямі, то на долю першых даводзіцца 21 %, а на долю апошніх 79 % ад лічбаў прыёму адпаведна.

У апошні час у краіне назіраецца тэндэнцыя скарачэння месцаў на завочнай форме навучання. У БДУ сёлета скарацілі 38 месцаў: на бюджэтнай форме – 30, на платнай – 8. У большай ступені скарачэнні закранулі біялагічны факультэт – 13 месцаў на бюджэтнай завочнай форме. Выніковы план прыёму на завочную форму складае: 255 – бюджэтная і 790 – платная форма навучання.

Скарочаны набор на другую вышэйшую адукацыю на 18 месцаў, і цяпер ён складае 210 месцаў. Тут прынята кардынальнае рашэнне пра тое, што эканамічны факультэт ужо не будзе прымаць на другую вышэйшую і робіць акцэнт на скарочаную форму навучання. Другая вышэйшая па эканамічных спецыяльнасцях у большай ступені будзе прадстаўлена на ІБМТ.

Неабходна адзначыць, што ў наш час назіраецца вялікая цікавасць да скарочанай формы навучання. Пашыраны спектр тых спецыяльнасцяў, куды могуць паступаць выпускнікі ўстаноў сярэднеспецыяльнай адукацыі, дзе вялася падрыхтоўка па інтэграваных планах. Той жа эканамічны факультэт на скарочаную форму навучання будзе набіраць 60 чалавек: 14 на бюджэт і 46 на платнае навучанне.

Трохі павялічаны план прыёму на мэтавае навучанне – 44 месцы (38 летась). Калі раней мэтавы прыём вёўся толькі па педагагічных і журналісцкіх спецыяльнасцях, то цяпер гэты спектр пашыраны. Ёсць заяўка на спецыяльнасць «Аэракасмічныя радыёэлектронныя і інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі», на «Мытную справу» – 6 месцаў, для будучай атамнай электрастанцыі ёсць запыт на 4 месцы па спецыяльнасцях «Ядзерная і радыяцыйная бяспека» і «Хімія (навукова-вытворчая дзейнасць)».

Замежныя грамадзяне

Сёлета досыць вялікі выпуск на падрыхтоўчым аддзяленні БДУ – 180 чалавек. Асноўная частка выпускнікоў факультэта даўніверсітэцкай адукацыі арыентавана на далейшае навучанне ва ўніверсітэце. Тут адзначаецца нязменнасць: два апошнія гады на першую ступень вышэйшай адукацыі ў БДУ прымалі каля 400 замежных грамадзян, такая ж колькасць чакаецца і сёлета.

Яшчэ адна тэндэнцыя апошніх гадоў – гэта ўстойлівая цікавасць замежных грамадзян да навучання ў магістратуры: штогод у магістратуру паступаюць больш за 200 замежнікаў. У БДУ адкрыліся сумесныя магістарскія праграмы па схеме «Адзін плюс адзін»: адзін год ідзе навучанне ў БДУ, а другі ў ВНУ-партнёры, сярод якіх можна назваць Універсітэт Мітвайда (Германія), Хэнанскі ўніверсітэт (Кітай). Такія сумесныя магістарскія праграмы маюць добрыя перспектывы для развіцця.

Прагнозы

Вячаслаў Міхайлавіч разважае, што прыёмная кампанія ў параўнанні з мінулым годам у гэты раз будзе ісці больш дынамічна з-за ўведзеных двух дадатковых рэзервовых дзён правядзення цэнтралізаванага тэсціравання. Артымліваецца, апошні тэст пройдзе 10 ліпеня, а ўжо 12 чысла пачнецца прыём дакументаў. «Думаем, прыём дакументаў будзе ісці не менш інтэнсіўна, чым гэта было летась, – лічыць адказны сакратар. – Вядома, самы вялікі наплыў абітурыентаў будзе ў перыяд з 12 па 17 ліпеня, калі будуць прымацца дакументы на бюджэтную форму і на спецыяльнасці, па якіх неабходна праходзіць уступныя выпрабаванні ва ўніверсітэце (як за кошт сродкаў бюджэту, так і на платную форму). Мы рыхтуемся бачыць прыкладна 1 000 абітурыентаў кожны дзень». Каб з такой колькасцю справіцца, абітурыентам прапануецца выкарыстоўваць такую форму, як асабісты кабінет, ён ужо адкрыты і гатовы да працы. З яго дапамогай будучы студэнт можа спакойна дома запоўніць усе дакументы, раздрукаваць і з імі прыехаць у БДУ. У гэты раз у асабістым кабінеце можна самастойна размясціць сваю фатаграфію, якая далей будзе выкарыстоўвацца ў базе абітурыентаў. Пасля падачы дакументаў у асабістым кабінеце абітурыент будзе бачыць бягучы праходны бал і зможа рэальна ацаніць свае шанцы на паступленне.

У цэлым, як кажа Вячаслаў Міхайлавіч, быў сур'ёзна прааналізаваны ход кампаніі мінулага года, і пры арганізацыі працы сакратарыята прыёмнай камісіі ўніверсітэта і факультэтаў улічаны ўсе тыя пажаданні і рэкамендацыі, якія паступалі ад абітурыентаў і іх бацькоў.

Алёна ЛЯЎШЭНЯ

Падведзены вынікі ўступнай кампаніі 2017 года ў Ліцэй БДУ

Усяго было пададзена 1498 заяў. З іх 33 ад пераможцаў рэспубліканскіх прадметных алімпіяд. Найбольшая колькасць абітурыентаў зарэгістравалася ў хіміка-біялагічныя класы – 333. Конкурс тут склаў 8,6 чалавека на месца.

На паступленне ў матэматычныя класы было пададзена 307 заяў (конкурс 7,6 чалавека на месца), у фізічныя – 222 (5,9 чалавека на месца), філалагічныя (беларуская і англійская) – 123 (5,8 чалавека на месца) і (беларуская і руская) – 91 (5 чалавек на месца), гісторыка-грамадазнаўчыя – 137 (3,2 чалавека на месца), хімічны – 107 (6 чалавек на месца).

Самы высокі конкурс – 9,2 чалавека на месца – быў зафіксаваны на інфарматыка-матэматычным напрамку. Сёлета на дадзены профіль было пададзена 178 заяў.

Сёлета на філалагічны (беларуская і англійская) і хімічны профіль неабходна было набраць 125 балаў, біялагічны – 134, хіміка-біялагічны – 131, філалагічны (беларуская і руская) – 119, інфарматыка-матэматычны – 93, матэматычны – 103, гісторыка-грамадазнаўчы – 113, фізічны – 94.

Адзначым, што практычна на ўсіх напрамках навучання прахадныя балы выраслі. Жыхароў сталіцы сярод будучых ліцэістаў – 73%, астатнія 27% – прадстаўнікі ўсіх абласцей Беларусі.

У Ліцэй БДУ маюць права паступаць навучэнцы, якія ўвесь час пражываюць у нашай краіне і атрымалі сёлета агульную базавую адукацыю. Пераможцы рэспубліканскай алімпіяды (дыпломы І, ІІ і ІІІ ступені), якая праводзіцца Міністэрствам адукацыі Беларусі ў бягучым навучальным годзе, залічваюцца без папярэдніх выпрабаванняў.

Усяго сёлета ў Ліцэй БДУ ў 10 клас будуць прыняты 264 навучэнцы, з якіх будзе сфарміравана 12 класаў па 22 чалавекі.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Шматузроўневая ідэнтычнасць

Вядомы расійскі навуковец, дырэктар Інстытута сацыялогіі Расійскай акадэміі навук Міхаіл ГАРШКОЎ 19–21 чэрвеня наведаў БДУ.

Акадэмік выступіў перад выкладчыкамі і студэнтамі факультэта філасофіі і сацыяльных навук. На працягу акадэмічнай гадзіны ён распавядаў пра стан і дынаміку сучаснага расійскага соцыуму. У адказ на пытанне, ці можам мы гаварыць пра існаванне ў Расіі нацыянальнай ідэнтычнасці, навуковец адказаў, што расійская ідэнтычнасць абапіраецца на самаідэнтыфікацыю. Пачынаючы з 1994 года гэты паказчык рос сямімільнымі крокамі. Да гэтага тры гады, з 1992 па 1994, 30 % насельніцтва лічылі сябе грамадзянамі СССР, у 2000–2003 – такімі лічылі сябе 15 % і вялікая колькасць – «не разумею кім». Зараз праводзіцца вялікі замер, рыхтуецца сур'ёзны дакумент. Галоўная праблема ў забеспячэнні статусу грамадзянскага і этнічнага. Забяспечыць ідэнтычнасць можна праз іх сінтэз. Па катэгорыі «этнічная ідэнтычнасць» каля 60 % на першае месца ставіць, да прыкладу, ён спачатку маскоўскі армянін, потым расіянін. Хоць па пашпарце ён – грамадзянін Расіі. Пры выездзе за мяжу ён скажа, што рускі. Ідэнтычнасць у сучасным грамадстве шматузроўневая, зрабіў вынік навуковец.

Міхаіл Гаршкоў абмяняўся думкамі па далейшым развіцці сацыялогіі з выкладчыкамі кафедры сацыялогіі ФФСН БДУ. Акадэмік азнаёміўся з выданнямі кафедры, у прыватнасці, навукова-тэарэтычным выданнем «Сацыялогія». Адбылася сустрэча з рэктарам БДУ Сяргеем Абламейка і прарэктарам Сяргеем Ходзіным. Пасля абмеркавання плана сумеснай работы было падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве паміж Інстытутам сацыялогіі РАН і БДУ. У Нацыянальнай бібліятэцы адбылася прэзентацыя двухтомнай манаграфіі Міхаіла Гаршкова «Расійскае грамадства як яно ёсць», а таксама апошніх работ, выдадзеных супрацоўнікамі інстытута. Намечана шырокая праграма далейшага навуковага і адукацыйнага супрацоўніцтва.

Наталля КУДРАШОВА

ВІНШУЕМ!

Словам і справай

1 ліпеня адзначае юбілей доктар філалагічных навук Ірына КАЗАКОВА – старшыня савета ГА «Саюз жанчын БДУ», прафесар кафедры тэорыі літаратуры.

Больш за трыццаць гадоў жыццё І. В. Казаковай непарыўна звязаны з БДУ. Спачатку – студэнтка філалагічнага факультэта, а з 1989 года – выкладчык. І. В. Казакова – адзіны доктар навук-фалькларыст у БДУ. Фалькларыст, міфолаг, этнакультуролаг, аўтар больш чым 200 навуковых і навучальна-метадычных прац, у тым ліку 7 манаграфій з грыфам Міністэрства адукацыі і УМА, кніг, брашур, навуковых артыкулаў. Навуковыя працы І. В. Казаковай публікуюцца ў Беларусі, Расіі, КНР.

І. В. Казакова – актыўны ўдзельнік навуковых канферэнцый і кангрэсаў, арганізатар міжнародных навукова-практычных канферэнцый: «Фальклор і сучасная культура», «Роля жанчыны ў развіцці сучаснай навукі і адукацыі», галоўны рэдактар электроннага навукова-асветніцкага часопіса «Сафія».

І. В. Казакова – распрацоўшчык больш чым 12 аўтарскіх курсаў лекцый і спецкурсаў. Яна заснавала на філалагічным факультэце БДУ навучальны фальклорна-этнаграфічны кабінет – музей, які грае важную ролю падчас падрыхтоўкі як айчынных, так і замежных студэнтаў.

І. В. Казакова – член экспертнага літаратуразнаўчага семінара па папярэдняй экспертызе дысертацый, эксперт навуковых праектаў ГКНТ. Яна адна з першых у краіне пачала развіваць супастаўляльнае вывучэнне беларускай і кітайскай традыцыйных культур. Гэтаму прысвечана яе манаграфія (2014 г.), шэраг навуковых артыкулаў і дакладаў на міжнародных навуковых канферэнцыях. І. В. Казакова – член Саюза пісьменнікаў Беларусі, вучонага савета Фонду фундаментальных даследаванняў РБ, рэдкалегіі часопісаў, уключаных у пералік ВАК РБ: «Роднае слова» і «Белая вежа», член савета філалагічнага факультэта, Савета БДУ, Прафесарскага сходу БДУ.

Навуковай дзейнасці І. В. Казаковай прысвечаны артыкулы ў энцыклапедыях: «Беларускі фальклор», (Т. 1, 2005 г.), «Рэспубліка Беларусь» (Т. 3, 2006 г.), «Культура Беларусі» (Т. 4, 2013 г.).

Савет ГА «Саюз жанчын БДУ» сардэчна віншуе Ірыну Валер'еўну з юбілеем! Ад шчырай душы жадаем ёй дужага здароўя, поспехаў, новых здзяйсненняў!

ПРЫКЛАДНАЯ НАВУКА

Выпрабаванне якасці

НДЛ прыкладных праблем біялогіі дзейнічае ўжо 15 гадоў.

Лабараторыя першыя гады праводзіла выпрабаванні сапраўднасці каньяку, віна і сокаў, а пасля перакваліфікавалася на працу з больш шырокім спектрам: тут пачалі рыхтаваць кадры вышэйшай кваліфікацыі, абараняць дыпломныя працы, весці актыўную даследчую дзейнасць. У 2014 г. НДЛ увайшла ў склад кафедры заалогіі, што пашырыла інтарэсы супрацоўнікаў лабараторыі, якіх на сёння 7 чалавек: тры кандыдаты навук, два навуковыя супрацоўнікі і два малодшыя навуковыя супрацоўнікі. Пад кіраўніцтвам **Уладзіміра Курчанкі** яны праводзяць даследаванні па перспектыўных напрамках: распрацоўваюцца гіпаалергенныя прадукты, ствараюцца кампаненты прадуктаў функцыянальнага харчавання для спартсменаў, дзяцей, пажылых людзей, аналізуюцца якасць прадуктаў і напояў.

Функцыянальнае харчаванне набірае ўсё большую папулярнасць, бо ў адрозненне ад традыцыйных прадуктаў, функцыянальныя выраблюяюцца з зададзенымі ўласцівасцямі. Напрыклад, харчаванне для спартсменаў змяшчае не бялкі, а іх гідралізат, які хутчэй засвойваецца, а значыць – хутчэй ідзе фізічнае аднаўленне пры інтэнсіўных нагрузках. Да таго ж такое харчаванне не выклікае алергічных рэакцый. У барацьбе з гэтай праблемай навукоўцы вядуць распрацоўку рэцэптур такіх харчовых прадуктаў і БАД, якія б дазволілі знізіць іх алергенны патэнцыял і ў той жа час павысіць устойлівасць самога арганізма чалавека. У НДЛ прыкладных праблем біялогіі была праведзена работа і абаронена кандыдацкая дысертацыя па распрацоўцы тэхналогіі атрымання гідралізату бялкоў малака для вытворчасці гіпаалергеннага дзіцячага і функцыянальнага харчавання і пры ўдзеле Шчучынскага масласырзавода былі выпушчаны вопытныя партыі гіпаалергенных гідралізатаў.

Супрацоўнікі лабараторыі вядуць працу па вывучэнні аб'ектаў расліннага свету і іх біялагічна актыўных рэчываў. Напрыклад, даследавалі незвычайны фрукт ***мангустан***, які з'яўляецца рэкардсменам па ўтрыманні ксантонаў – прыродных антыаксідантаў. Ксантонаў у прыродзе налічваецца ўсяго каля 230 відаў, у адным жа толькі плодзе мангустана іх знойдзена каля 43. Больш за ўсё гэтых карысных рэчываў змяшчаецца ў лупіне плода, але ўжываць яе ў сырым выглядзе разам з мякаццю – дрэнная ідэя проста таму, што смак у знешняй часткі плода вельмі дрэнны. Таму супрацоўнікі лабараторыі плануюць распрацаваць тэхналогію атрымання з лупіны мангустана сокаў прамога адціскання.

Цікавасць для навукоўцаў таксама ўяўляюць рэзка-араматычныя расліны, паколькі ў іх выяўлена павышанае ўтрыманне другасных метабалітаў розных класаў. У НДЛ прыкладных праблем біялогіі, напрыклад, займаюцца вывучэннем ***куркумы***, якая ўжо даўно выкарыстоўваецца ў якасці спецыі для розных страў. Яна здольная абараняць арганізм чалавека ад уздзеяння шэрагу негатыўных фактараў і нават зніжаць рызыку ўзнікнення ракавых захворванняў. Аднак існуе праблема з яе біядаступнасцю – яна вельмі нізкая. Даследаванні на лабараторных жывёлах паказалі: колькі куркумы ні з'ясі – засвоіцца біялагічна актыўных рэчываў не больш за 1,5–2%. Таму супрацоўнікі лабараторыі вядуць работу па павышэнні біядаступнасці шляхам стварэння комплексаў з водарасцпушчальнымі малекуламі вугляводаў, арганізаваных у форме «тора» з поласцю ўнутры – цыкладэкстрынамі. Такім чынам, растваральнасць куркумы, як паказалі лабараторныя даследаванні, павысіцца да 3000–5000 раз. У планах НДЛ распрацаваць нанаструктураваную форму і ўключыць яе ў склад рэцэптур БАД, якія будуць выкарыстоўвацца як самастойна, так і ў складзе комплекснай тэрапіі, напрыклад, пры лячэнні хвароб на анкалогію.

Шмат хто з нас ужывае купленыя ***сокаўтрымальныя прадукты***, дзіцячае харчаванне на аснове ягад і пладоў ярка-чырвонага і ружовага колераў. Аднак некаторыя вытворцы, каб знізіць кошт канчатковага прадукту, выкарыстоўваюць не дарагую натуральную сыравіну, а сінтэтычныя фарбавальнікі, якія надаюць прыемны колер, з'яўляюцца больш стабільнымі, што дазваляе павялічваць тэрмін захоўвання. Аднак ужыванне такіх фарбавальнікаў можа негатыўна адбіцца на здароўі. У НДЛ стварылі тэсты, якія дазваляюць экспрэс-метадам праверыць, ці змяшчаецца ў напоі з пладоў і ягад чырвоных і ружовых колераў сінтэтычныя фарбавальнікі.

Таксама калектыў лабараторыі распрацаваў ***тэсты на вызначэнне выбуховых і наркатычных рэчываў***, якія дазваляюць правесці папярэднюю экспертызу ўсяго за дзве-тры хвіліны. Гэтыя тэст-палоскі выкарыстоўваюцца работнікамі памежнай службы і мытні.

На дадзены момант у лабараторыі праводзяцца даследаванні па 11 праектах і некалькіх дагаворах.

Валерыя БАНДАРЧЫК

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

01 ліпеня Казакова Ірына Валер'еўна, прафесар кафедры тэорыі літаратуры

04 ліпеня Сімакова Вольга Аляксееўна, дацэнт кафедры гісторыі паўднёвых і заходніх славян

04 ліпеня Якаўлева Наталля Анатольеўна, дацэнт кафедры карпаратыўных фінансаў

04 ліпеня Лагун Дзмітрый Анатольевіч, дацэнт кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права

05 ліпеня Гаўрылка Галіна Мікалаеўна, дацэнт кафедры міжнародных эканамічных адносінаў

06 ліпеня Арлоўская Алена Іванаўна, дацэнт кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права

06 ліпеня Сувораў Уладзімір Васільевіч, прарэктар па выхаваўчай і вучэбнай рабоце

10 ліпеня Хвясеня Наталля Паўлаўна, дацэнт кафедры тэарэтычнай і інстытуцыянальнай эканомікі

11 ліпеня Мялешка Жульета Яўгенаўна, дацэнт кафедры заалогіі

11 ліпеня Пісарава Вольга Леанідаўна, дацэнт кафедры псіхалогіі

16 ліпеня Лапо Пётр Міхайлавіч, дацэнт кафедры тэорыі верагоднасцяў і матэматычнай статыстыкі

24 ліпеня Шахрай Ірына Сяргееўна, дацэнт кафедры экалагічнага і аграрнага права

25 ліпеня Корык Ірына Алегаўна, дацэнт кафедры біяхіміі

30 ліпеня Базылеў Дзмітрый Фёдаравіч, дацэнт кафедры вышэйшай матэматыкі

БДУ ў СМІ Беларусі

Найлепшы вынік БДУ ў рэйтынгу QS World University Rankings – БелТА, sb.by, wuz.by, sputnik.by, interfax.by, tut.by, citydog.by, telegraf.by, kadrovik.by, ej.by, minsknews.by, aif.by, АНТ, БТ-1 (08.06).

Студэнты факультэта сацыякультурных камунікацый БДУ распрацавалі анлайн-платформу ўсвядомленага выбару прафесіі CanBe – sb.by, udf.by, БелТА, «Знамя юности» (14.06), БТ-1 праграма «Добрай раніцы, Беларусь!» (21.06).

Больш за 10 навукова-тэхнічных распрацовак БДУ прадставіў на міжнароднай выставе-канферэнцыі ў галіне высокіх тэхналогій «eMerge Americas» – БелТА, БелаПАН, onliner.by (16.06).

Дваццаць тры студэнцкія атрады сфарміраваны Штабам працоўных спраў БРСМ БДУ – zviazda.by, wuz.by (22.06).

Выпускніца ДІКСТ БДУ Ангеліна Пісчыкава выйграла серабро ў катэгорыі «Дызайн» прэстыжнай прэміі міжнароднага фэсту рэкламы «Канскія львы» – БелТА, БелаПАН, minsknews.by, sputnik.by, АНТ (21.06), aif.by (22.06), БТ-1 (22.06).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Прэзідэнцкі аркестр, мармуровая зала, харавыя капэлы…

15 найлепшых выпускнікоў БДУ ўзялі ўдзел у Прэзідэнцкім балі, які адбыўся 23 чэрвеня ў Палацы Незалежнасці. Некаторыя распавялі нам пра свае ўражанні.

Фота Васіля КУЗЬМІЧКІНА

Найлепшыя выпускнікі БДУ ля стэлы «Мінск – горад герой»

Выпускнікі вылучыліся ў навучальнай, навуковай, грамадскай, культурнай і спартыўнай дзейнасці, з'яўляюцца лаўрэатамі спецфонду прэзідэнта, пераможцамі розных алімпіяд і конкурсаў. Імі ганарыцца БДУ: *Улад Макарэвіч* (эканамічны факультэт), *Аляксандр Федаровіч* (юрыдычны факультэт), *Вольга Людчык* (ФРКТ), *Тамара Шаверда* (ФФСН), *Кацярына Стэфаноўская* (ФСК), *Яўген Аніскевіч* (хімічны факультэт); *Уладзімір Хасяневіч* (фізічны факультэт), *Алена Гілеўская* (ДІКСТ), *Ірына Балабановіч* (філалагічны факультэта), *Уладзіслаў Лукша* (ІБМТ), *Кацярына Платун* (МДЭІ), *Дар'я Богдан* (ФМА), *Андрэй Нагдалян* (гістарычны факультэт), *Кацярына Страйлова* (Інстытут тэалогіі) і *Яўгенія Кандратовіч* (ФПМІ).

Напярэдадні яны сустрэліся з рэктарам БДУ акадэмікам Сяргеем Абламейкам і прарэктарам па выхаваўчай і вучэбнай рабоце Уладзімірам Суворавым.

У сваім віншаванні з заканчэннем навучання Сяргей Уладзіміравіч адзначыў:

– Гэта радасны і ў той жа час сумны момант. Вы сыходзіце, пакінуўшы ў жыцці ўніверсітэта значны след. Вы цудоўна правялі гэтыя студэнцкія гады і сталі найлепшымі выпускнікамі БДУ. Зараз вы ідзяце на рэспубліканскі выпускны баль, а гэтага гонару ўдастоены самыясамыя! Я вас віншую з заканчэннем універсітэта і жадаю, каб далейшае ваша жыццё было паспяховае і шчаслівае.

– Дык што там было – на тым казачным балі для абраных?

З гэтым пытаннем мы звярнуліся да выпускнікоў.

Улад МАКАРЭВІЧ: «Усё прайшло выдатна, пачалося мерапрыемства з афіцыйнай часткі, якая праходзіла ў Палацы Незалежнасці. Стваралася адчуванне казкі і нерэальнасці падзеі: прэзідэнцкі аркестр, мармуровая зала, харавыя капэлы. Потым пачалося ўзнагароджанне – уручэнне ўзнагарод і падзяк выкладчыкам і студэнтам, у ліку якіх апынуўся і я. Вялікі гонар атрымаць падзяку з рук Прэзідэнта і пацісную яму руку. А самая прыемная думка – што ты гэта заслужыў. Пасля цырымоніі мы прайшлі ў «Журавінку», дзе адбылася неафіцыйная частка: шыкоўныя сталы, цікавая канцэртная праграма і мора танцаў».

Кацярына СТРАЙЛОВА: «Прэзідэнцкі баль быў пышны. Адразу адчувалася выдатная сумесная праца арганізатараў мерапрыемства. Маляўнічасць і адмысловая ўрачыстасць напаўнялі ўсе часткі праграмы прэзідэнцкага балю выпускнікоў. Хацелася б выказаць асаблівую падзяку БДУ за аказаны давер і прадстаўленую магчымасць прыняць удзел у такім важным мерапрыемстве, прысутнасць на якім для выпускніка – вялікі гонар!»

Таццяна БАГАМАЗАВА

Праз парадны ўваход

Балі выпускнікоў прайшлі ў Беларускім дзяржаўным універсітэце 26 і 27 чэрвеня.

Першымі з альма-матар развіталіся беларускія студэнты. На свята былі запрошаны каля 600 выпускнікоў. Усяго сёлета дыплом БДУ атрымалі звыш 8,2 тыс. маладых людзей. З іх каля 6,2 тысяч скончылі дзённае аддзяленне і болей за 2 тысячы – завочнае.

Павіншаваў выпускнікоў з паспяховым заканчэннем рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка. Ва ўрачыстай атмасферы самым годным выпускнікам ён уручыў дыпломы і памятныя падарункі за адмысловыя заслугі ў навучальным, навуковым, культурным, спартыўным і грамадскім жыцці ўніверсітэта. У ліку ўзнагароджаных – 23 уладальнікі звання «Студэнцкі лідар» і 21 – «Найлепшы выпускнік БДУ». Іх фатаздымкі, дарэчы, можна ўбачыць на сайце ўніверсітэта.

Па традыцыі ў рамках імпрэзы адбыўся парад дэканаў БДУ ў класічных мантыях і канфедэратках. Эстафету святочнай праграмы прынялі артысты беларускай эстрады. На сцэне актавай залы Ліцэя БДУ выпускнікоў павіншавалі вядомыя эстрадныя групы NaviBand, «Радыёхваля». Адбылося таксама шоу дыджэяў.

Арганізатарам мерапрыемства выступіла ўпраўленне па справах культуры БДУ.

На наступны дзень, 27 чэрвеня, прагучалі фанфары ў гонар студэнтаў-грамадзян замежных дзяржаў.

Сёлета віншаванні з паспяховым заканчэннем ВНУ прынялі 686 маладых спецыялістаў з Туркменістана, Кітая, Расіі, Казахстана, Лівіі, Ірака, Азербайджана, Турцыі, Таджыкістана, В'етнама, Ірана.

У цырымоніі ўручэння дыпломаў прынялі ўдзел рэктар, дэканы факультэтаў, кіраўнікі пасольстваў дзяржаў, грамадзяне якіх навучаліся ў БДУ, а таксама бацькі, якія адмыслова для гэтай імпрэзы з розных краін прыехалі ў Беларусь. Дарэчы, тут ушаноўвалі не толькі ўладальнікаў дыпломаў праграмы вышэйшай адукацыі I ступені, а таксама замежных магістрантаў і аспірантаў. Так, дыпломы магістраў атрымалі 206 выпускнікоў і 13 аспірантаў.

Значнай падзеяй гэтага дня стала ўзнагароджанне 19 выдатнікаў вучобы і 8 актыўных удзельнікаў грамадскага і спартыўнага жыцця ўніверсітэта. Ім уручаны граматы і значкі БДУ, а таксама памятныя падарункі ад рэктара БДУ.

У гэты святочны вечар шэрагі ганаровых гасцей папоўніць прадстаўнікі дыпламатычных місій В'етнама, Японіі, Сірыі, Ірана, Казахстана, Расіі, Кітая.

Статыстыка сярод замежных навучэнцаў у БДУ выявіла самыя папулярныя ў замежнікаў факультэты. Так, факультэт міжнародных адносін – 179, філалагічны – 143, эканамічны – 129, юрыдычны – 72, геаграфічны – 57, Інстытут журналістыкі – 34 і інш.

Працягнула імпрэзу святочная канцэртна-забаўляльная праграма. Яна ўключала віктарыну і розыгрышы, групавыя сэлфі ў фота-зоне і дыскатэку, а таксама выступленне вядомых эстрадных спевакоў Германа, Шыра, групы «Легенды Каўказа» і трыа «Бітрыс».

У наш час у БДУ навучаецца болей за 2400 замежных студэнтаў з 50 краін.

БДУ аб'яўляе прыём ў аспірантуру і дактарантуру

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт аб'яўляе прыём для атрымання пасляўніверсітэцкай адукацыі ў аспірантуры (дзённай, завочнай і ў форме суіскальніцтва) і дактарантуры (дзённай і ў форме суіскальніцтва) у 2017 годзе.

Асобы, якія паступаюць у аспірантуру для навучання ў дзённай ці завочнай форме атрымання адукацыі, здаюць уступны іспыт па спецыяльнай дысцыпліне ў аб'ёме навучальнай праграмы I ступені вышэйшай адукацыі. Кандыдацкія іспыты і залік па агульнаадукацыйных дысцыплінах павінны быць здадзены да паступлення ў аспірантуру.

Для атрымання пасляўніверсітэцкай адукацыі ў аспірантуры ў форме суіскальніцтва здача ўступнага іспыту не патрабуецца. Наяўнасць здадзеных кандыдацкіх іспытаў па агульнаадукацыйных дысцыплінах не абавязковая.

Асобы, якія паступаюць у аспірантуру для навучання ў завочнай форме атрымання адукацыі і ў форме суіскальніцтва, павінны мець досвед практычнай працы не меншы за два гады на пасадах, што патрабуюць наяўнасці вышэйшай адукацыі.

У дактарантуру прымаюцца асобы, якія маюць навуковую ступень кандыдата навук і з'яўляюцца аўтарамі навуковых артыкулаў, а таксама іншых матэрыялаў па выніках навуковых даследаванняў (манаграфій, матэрыялаў, якія адносяцца да аб'ектаў інтэлектуальнай уласнасці, матэрыялаў і (ці) тэзісаў дакладаў на канферэнцыях, справаздач пра выкананыя даследаванні і распрацоўкі, актаў (даведак) пра іх выкарыстанне, што пацвярджаюць удзел у выкананні дзяржаўных праграм навуковых даследаванняў, навукова-тэхнічных праграм і інавацыйных праектаў па прыярытэтных кірунках навуковых даследаванняў або прыярытэтных кірунках навукова-тэхнічнай дзейнасці), якія складаюць аснову для доктарскай дысертацыі.

Падрабязная інфармацыя па правілах прыёму на сайтах БДУ (*http://www.research. bsu.by; http://www.bsu.by*) ці па тэлефоне: 209-51-73, 209-50-24.

Прыём дакументаў ажыццяўляецца з 1 жніўня па 30 верасня 2017 года па адрасе: г. Мінск, вул. Бабруйская, 9, каб. 414, аддзел аспірантуры і дактарантуры.

УНІВЕРСІТЭТ

Выдаецца з 1929 года

Заснавальнік газеты – Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Выданне зарэгістравана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Рэгістрацыйнае пасведчанне № 1082 ад 21 студзеня 2010 года

30 чэрвеня 2017 года
Падпісана да друку 28.06.2017 г.
Зак. 348. Тыраж 1000 экз.
Надрукавана ў РУП «Выдавецкі цэнтр БДУ».
ЛП № 02330/117 ад 14.04.2014.
Вул. Чырвонаармейская, 6, 220030, г. Мінск.

Рэдактар Сяргей Сяргеевіч ШАФАЛОВІЧ
Карэктар Ганна Яўгенаўна РАК
Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, прасп. Незалежнасці, 4
Прыёмная: вул. Кальварыйская, 9, каб. 102, тэл. 259-70-77,
e-mail: gazeta@bsu.by; www.gazeta.bsu.by